

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ! У зв'язку із закриттям кордонів через карантин газета тимчасово виходитиме виключно в електронному варіанті.

CHRISTLICHE STIMME • CHRISTIAN VOICE • LA VOIX CHRETIENNE

MÜNCHEN • B 20409

ХРИСТИЯНСЬКИЙ ГОЛОС

УКРАЇНСЬКА ЦЕРКОВНА ГАЗЕТА • UKRAINISCHE KIRCHENZEITUNG

РІК ВИДАННЯ • JAHRGANG 72

СЕРПЕНЬ • AUGUST 2020 • Nr. 16 (3044)

ЦІНА • PREIS • 1,50 EURO

УСПІННЯ ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ

КОРОТКА ІСТОРІЯ

Християни перших віків до великих празників завжди приготувалися постом і молитвою. З цієї священної практики з часом розвинулися коротші чи довші пости. На першому місці стоїть тут Великий Пост перед світлим празником Господньої Пасхи. Перед празником Христового Різдва ввійшов у звичай піст Пилипівки. З особливого культу до святих верховних апостолів Петра й Павла зродився піст Петрівки. А вкінці, прийшов наймолодший з чотирьох річних постів, піст Успенський. Ним ми приготуємо себе до найбільшого празника Пресвятої Богородиці, її святого Успення.

Перші згадки про Успенський піст маємо щойно з IX-го століття. Як Петрівка й Пилипівка, так і цей піст увійшов у практику не дорогою церковного законодавства, але через звичай. З цієї причини довгий час у Греції було багато дискусій як щодо існування цього посту, так і щодо його приписів і часу тривання.

Люба Яцків, «Успення Пресвятої Богородиці» ▶

Успенський піст у давнину був строгіший від Петрівки й Пилипівки, але лагідніший від Великого Посту. В понеділок, середу й п'ятницю цього посту була дозволена суха їжа, це є хліб, вода й сушені овочі, а в вівторок і четвер дозволялося на варену їжу, але без оливи. В суботу й неділю був дозвіл на вино й оливу, а в день Господнього Переображення і на рибу.

Успенський піст у нашій Церкві кожного року має однакову тривалість і час: від 14 до 28 серпня, празника Успення Пресвятої Богородиці.

ПРОПОВІДЬ

В історії життя людей часто так ставалося й стається, що появляються люди хижі, немов звірі, котрі готові інших знищити ради своїх великих амбіцій та своєї гордині. Так було за життя Макавеїв, подібно є й тепер. Яку можемо побачити подібність? Жорстокість одиниць, що переноситься на цілі народи. У давнину було так, що коли починалися Олімпійські ігри, припинялися всякі війни, всяка боротьба та сварки, щоб цей час змагань був проведений у мирі й шані одні до других. Наш час, 2008 рік, зовсім не такий і не подібний до давніх часів принаймні тим, що замість перемир'я та тиші, почалася не проголошена війна між Грузією та Росією і то, незважаючи на те, що проходять Олімпійські ігри в Китаї. Ці стародавні спортивні змагання були організовані на честь Зевса в Олімпії (776 рік до народження Ісуса Христа – 393 рік після нар. Іс. Хр.).

Продовження на 4 стор. ▼

ХТО ТИ, ДІВЧИНКО МАЛЕНЬКА?

Пригадую 1934–1937 роки, дитячий садочок у будинку-читальні «Просвіти», де нас, дітей, готували не тільки до навчання в початковій школі, а й виховували національну свідомість: хто ми є і чиї ми діти. У школі так не навчали, бо по вересень 1939 р. керували польські окупанти, після них прийшли червоні, а через півтора року – коричневі окупанти-фашисти, влітку – знову червоні, а ми, вже школярики, свідомі були достатньо, хто є хто, і більшість з нас пішли в УПА виборювати рідну державу на рідній землі. Отже, у дитячій пам'яті залишилося багато патріотизму.

Продовження на 2 стор. ▼

ХТО ТИ, ДІВЧИНКО МАЛЕНЬКА?

▼ Продовження. Початок на 1 стор.

Виховуймо наших дітей патріотами Самостійної, Соборної, від нікого незалежної Держави Україна! На початку розвитку дитина, засвоюючи зором довкілля, цікавиться всім, що для неї нове і незнайоме. Саме тоді пора прищеплювати дитині терміни і розуміння патріотичного середовища, всього українського: держава – Україна, символіка (герб – золотий тризуб; державний синьо-жовтий стяг символізує голубе небо і золоту пшеницю; стяг червоно-чорний,

революційний, бандерівський – символізує кров, пролиту на рідному чорноземі українськими героями, цвітом нації української молоді, яка вливалася у лави воїнів Української Повстанської Армії); національність – українець, українка; Батьківщина – рідна мати; націоналіст: розуміння любові до всього рідного, як до матері, яка тебе породила, але з обов'язком шанувати чуже. Віра в Господа Бога і велич України, тобто оце все, що в легенькій та доступній формі викладено в октолозі «Вірую» української дитини:

Хто ти, хлопчику маленький?
— Українець молоденький.

Хто ти, дівчинко маленька?

— Українка молоденька.

У якій живеш країні?

— В незалежній Україні.

Який герб в твоїй державі?

— Тризуб золотий у славі.

Що для тебе Україна?

— Моя рідна Батьківщина.

Як здобута її воля?

— В боях лютих серед поля.

Хто боровся за Україну?

— Весь народ в важку годину.

Чи ти любиш Україну?

— Люблю її до загину.

У що віриш, дитя миле?

— В Бога й велич України.

Розвиваючись з роками, юнак, юначка від засвоєння даних розумінь переходять до усвідомлення матеріалу, формуються свідомо відважними патріотами, відмінно підготовленими переходити поступово, без всяких вагань, від октологу «Вірую» до виконання завдань «Декалогу».

З повагою до вас – ветеран Визвольного Руху 1942–1953 рр., МИРОН КОНЧАК, Стрий, Львівська обл. [З допису автора до журналу «Кримська світлиця», 2007 р.]

Думи мої...

СЦЕНАРІЙ КРЕМЛЯ

Сценарій Кремля в Україні – руйнація результатів та світоглядного фундаменту, які заклали Майдан і Революція Гідності, дискредитація проєвропейської опозиції та розворот від європейського і євроатлантичного шляху нашої держави у бік РФ.

При пасивній підтримці чинної влади проросійська п'ята колона, впливаючи на більшість інформаційних ресурсів, починає формувати внутрішню та зовнішню політику держави. Використовуючи керівництво країни, ОПЗЖ [«Опозиційна платформа – За життя», проросійська політична партія в Україні-Ред.] прагне добитися ревізії здобутків Революції Гідності, намагаючись облити її брудом та дискредитувати. Саме тому вони витягують з нафтаїну таких «фріків» як експедит Партії регіонів Давид Жванія, який починає тиражу-

вати російські міфи про «державний переворот» та вигадувати якісь просто неадекватні казки про свою роль в революції.

На хвилі руйнації економіки, тотальної кризи, доведення до банкрутства оборонно-промислового комплексу, деморалізації армії та потужного інформаційно-пропагандистського впливу до влади намагаються прийти «рятівники» з ОПЗЖ, які розповідатимуть, що у разі дружби з Росією буде економічне зростання, мир та спокій.

Для Кремля чинна влада – перехідний етап, під час якого повинна відбутися руйнація державних інститутів, щоб в умовах хаосу і катастрофи, до яких наближається країна, повернути на ключові державні посади п'яту колону колаборантів, які повинні забезпечити повну капітуляцію України та її повернення до російської орбіти. Це, разом з військовою агресією РФ, і є головною небезпекою для України та її майбутнього.

Олександр Турчинов, політик.
Текст – з персональної сторінки автора у Фейсбуці

ЧОМУ МИ ПОВИННІ МОЛИТИСЯ ЗА ПОКІЙНИХ

В одинадцятому випуску відеопроєкту «Блаженніший Святослав: #доступно_про_важливе» Патріарх УГКЦ Святослав пояснив, чому християни повинні молитися за покійних і наскільки важливою є ця молитва.

За словами Патріарха Святослава, молитва за покійних є невід'ємною складовою нашої християнської віри і вона допомагає їм швидше пройти шлях очищення і досягнути бажану мету людського життя – вічне щастя

і споглядання Божого обличчя.

Важливість молитви за покійних стає більш зрозумілою, коли усвідомлюємо, що фізична смерть не є відходом у небуття. На це вказує і вживання слова «покійний», яким

християни називають того, хто засинає в надії на воскресіння і життя вічне. Предстоятель УГКЦ пояснив, що зміст слова «покійний» відрізняється від змісту слова «померлий»: «Померлими, зокрема в часи ранньо-

го християнства, називали тих, хто не вірив у життя після смерті. Саме тому християни не хотіли бути похованими в некрополісах – містах, збудованих для померлих.

Продовження на 3 стор. ▼

ЧОМУ МИ ПОВИННІ МОЛИТИСЯ ЗА ПОКІЙНИХ

▼ **Продовження.**
Початок на 2 стор.

Християни почали окремо будувати свої усипальниці, які сьогодні звано цвинтарями. Слово "цвинтар" походить від грецького "кімао", що означає "спати".

Блаженніший Святослав наголосив на тому, що ті, які звершили свій земний шлях і заснули в надії на воскресіння, є живими, однак перейшли в інший спосіб свого буття. Вони продовжують належати до Церкви. Адже, як пояснив Патріарх, Христову Церкву можна умовно поділити на три спільноти: святі у небі, живі на землі та покійні. Саме тому молитва за покійних є невід'ємною складовою нашої християнської віри. І молячись за них, ми не лише говоримо про них із Богом, а й можемо дієво їм допомогти.

«Наша молитва за покійних може допомогти їм швидше пройти той шлях очищення і швидше досягнути ту бажану мету людського життя: вічне щастя і споглядання Божого обличчя», – сказав Глава УГКЦ і додав: «Наші покійні вже нічого від нас не потребують, окрім нашої за них молитви. Та водночас вони моляться за нас. Вони допомагають нам у наших потребах своїми до Бога за нас молитвами. Собі вони вже не можуть допомогти, адже той час, коли людина ще може змінитися, зупиняється у момент її відходу до вічності».

У тому, що ми молимося за покійних, а вони, у свою чергу, за нас, вбачаємо, за словами Блаженнішого Святослава, «момент сопричастя, який ми можемо разом досвідчити в тілі Христової Церкви».

На завершення Патріарх УГКЦ пояснив, що означає молитва «Вічна пам'ять», яку співаємо під час заупокійних богослужінь. «"Вічна пам'ять" не стосується здатності людини пам'ятати, тому що наша пам'ять не є вічна. Молитва "Вічна пам'ять" – це надія на те, що Бог пам'ятатиме про нашого брата, сестру, батька, матір і всіх тих, кого ми супроводжуємо в молитві», – сказав він і додав, що Господь Бог, пам'ятаючи про того, хто ввійшов у смерть, гарантує йому життя вічне, і саме пам'ять Божа про нас є джерелом нашого життя після смерті.

Департамент інформації УГКЦ

ПЕРШИЙ В УКРАЇНІ ХРАМ СВ. ІВАНА БОСКО

16 серпня у 205-ту річницю від дня народження св. Івана Боско, у с. Коростів Сколівського р-ну звершено освячення першого в Україні храму на його честь. Чин освячення очолив єпископ-помічник Самбірсько-Дрогобицької єпархії вл. Григорій Комар. «Перед дверима храму ми вмонтували гільзу із грамотою, де описано, хто і коли його освятив, а найголовніше, що цей храм – знак великої любові народу до Господа Бога та своєї Церкви. Бо, думаю, немає ніякого іншого мотиву, ніж ця любов до Бога. Бо якби ми з якоїсь іншої причини споруджували храми, то чи варто було б це робити? Храми не мають прославляти нас і показувати якісь наші людські якості, переваги, а навпаки – служать для прослави Божої, для Божого перебування. І Господь немов би Сам у такий спосіб входить у святиню, яку ми для Нього освячуємо. Віднині цей храм є Його власністю – він не належить нам». Закінчив проповідь єпископ словами: «Нехай ця святиня буде школою молитви, лікарнею для хворих, пристановищем для тих, хто шукає порятунку, і завжди – місцем зустрічі людини з Господом Богом». (Західне бюро «Живого ТБ»)

БРИТАНІЯ – ДОПОМОГА УКРАЇНСЬКІЙ АРМІЇ

У 2015 році Велика Британія розпочала місію Orbital на прохання уряду України. Вже понад 18,1 тис. військовослужбовців ЗСУ та майже 4000 військових інструкторів пройшли підготовку в рамках місії. В місії Orbital взяло участь 2 500 британських військових та було проведено 400 курсів. В рамках місії не лише українські військові навчаються у британців, але й військовослужбовці Сполученого Королівства переймають досвід своїх українських колег. У 2018 році Британія розширила місію та почала проводити навчання військовослужбовців українських ВМС та морських піхотинців, які змушені протистояти дедалі значнішим загрозам в акваторії Азовського та Чорного морів. У 2019 році Велика Британія прийняла рішення продовжити роботу місії ще на три роки – до березня 2023 року. Усі тренінги місії мають захисний характер і відбуваються вдалечині від зони бойових дій на сході України. (з повідомлення посольства Великої Британії у Києві)

ЛЕСЯ УКРАЇНКА У МАДРИДІ

Мерія міста Мадрид присвоїла ім'я Лесі Українки площі у столиці Іспанії, на якій розташоване посольство України, а також підтримала пропозицію посольства щодо встановлення на цій площі пам'ятника поетці. Як повідомлялося, ЮНЕСКО вніс до календаря пам'ятних дат 2021 року 150-річчя від народження української поетки Лесі Українки на вшанування її внеску в розвиток української та світової культури. На світлині – посол України в Іспанії Анатолій Щерба з іспанським письменником Хосе Андресом Альваро Окарісом, автором праці «Леся Українка – душа України», до якої увійшла збірка поетичних та драматичних творів видатної української поетки іспанською мовою. (Diaspora.ua)

ВНЕСТИ СЛОВО HOLODOMOR У СЛОВНИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ

Канадська кампанія «Національний інформаційний тур "Голодомор"», що діє за підтримки уряду країни і по всій Канаді інформує людей про трагедію українського Голодомору, запустила новий проєкт. Він має на меті сприяти внесенню цього слова в провідні словники англійської мови. А «допомагає» в цьому особисто радянський диктатор Сталін, якого «оживили» за допомогою сучасних технологій. «Сталін знову оживає, щоб відкрити глибину правду», – кажуть ініціатори проєкту, який використовує технології виготовлення «фейкових» новин із прямою протилежною метою: викрити роль Сталіна в примусовому виборюванні голодом мільйонів українців і в подальшому приховуванні трагедії. А ще одна мета проєкту – спонукати читачів підписати петицію за внесення в провідні словники англійської мови слова і поняття Holodomor. У відеоролику, для створення якого були використані рідкісні кольорові кінокадри Сталіна, радянський диктатор розповідає, що саме він і винайшов «фейкові новини», організувавши не тільки геноцид Голодомору, а й його замовчування, приховування від усього світу масштабів штучно влаштованого вбивства мільйонів невинних людей: «Заперечення, цензура, брехня... І зараз уже 2020 рік, а ніхто нічого про це не знає – спробуйте-но знайти щось у словнику! Я б сказав, що я досить добре попрацював над тим, щоб приховати це». І далі відвідувачів сайту проєкту «Глибина правда» закликають підписати онлайн-петицію з закликом офіційно внести слово Holodomor до провідних словників англійської мови – Оксфордського, «Мерріам-Вебстер» і онлайн-словника Dictionary.com. (Радіо свобода)

МАЙДАНУТИЙ

Майданутий – це діагноз білоруського людожера. Він по-своєму інвалід Майдану, бо це – його невиліковна психічна травма, його розлад, істерія, паніка. [...] Головним уроком Білорусі, що його незайво зятати в ці дні, хай стане такий: категорично не можна давати їм засиджуватись і обростати дедалі більшою владою, узурпуючи її рік за роком і шматок за шматком! Вони – російсько-радянські, з такими не жартують. Що довше вони при владі, то довший шлейф дозрівання до пекла тягнеться за ними. Нізащо не можна їх занедбувати, потураючи їхній спокусі, їхній претензії на досмертне, довічне, вічне панування. Як своєчасно скинули Януковича! Ви уявляєте, що діялося б із нами всіма сьогодні, якби він тоді всидів? Тому Майдан – наше все. І тільки завдяки йому я маю велику надію, що через чверть сторіччя президентом цієї країни точно не буде який-небудь незмінний 67-річний Володя. (Юрій Андрухович, «Збруч», фрагмент статті п.з. «Майданутий»)

МОСКВА ВЖЕ НЕ ЦЕНТР СВІТОВОГО ПРАВОСЛАВ'Я

У День хрещення Русі-України колишній міністр закордонних справ Павло Клімкін зазначив, що Москва перестала бути центром світового православ'я, а його оновлення має розпочатися саме у нашій державі. Своїми думками з цього приводу дипломат поділився на особистій сторінці у Facebook, наголосивши, що останні кілька років стали вирішальними у зміні векторів релігійного розвитку. «Пам'ятаєте, як раніше на річницю хрещення приїздили російські "десанти", як начебто "почесні гості" з метрополії до напівколонії. Це було всього декілька років тому, а зараз центр світового православ'я вже не у Москві. І, до речі, оновлення світового православ'я, яке дуже необхідне зараз, теж має початися з нас» – написав ексочільник МЗС. Нагадаємо, що 28 липня Україна святкує День хрещення Русі-України. (Третє око)

ПОЛЬЩА – ТИСЯЧА АМЕРИКАНСЬКИХ ВОЯКІВ ДОДАТКОВО

Держсекретар США Майк Помпео і польський міністр оборони Маріуш Блащак підписали у Варшаві польсько-американський оборонний пакт. Документ, зокрема, передбачає розміщення додатково тисячі військовослужбовців Сполучених Штатів в Польщі на ротаційній основі. Документ передбачає прибуття до Польщі частин П'ятого армійського корпусу США з військової бази Форт-Нокс у штаті Кентуккі, а також створення там штабу закордонного командування цим корпусом. На цей момент в Польщі перебуває близько 4500 американських солдатів і офіцерів. (Збруч)

УСПІННЯ ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ

▼ Продовження. Початок на 1 стор.

У книзі Макавеїв Старого Заповіту знаходимо згадку про те, що цар Антіох послав старця атенця, щоб силував юдеїв залишити батьківські закони й не жити Божими законами, осквернити храм у Єрусалимі й назвати його храмом Олімпійського Зевса (пор. 2 Мак 6,2). А що написано про Антіоха, який так жорстоко боровся проти Божих законів? Читаємо, що він був «переповнений пихою, гадав, що може зробити суходіл судноплавним, а море проходимим – така велика була гордіня його серця» (2Мак 5,21). Той цар був немилосердним відносно ближніх, а теперішні царі й правителі, мабуть, також хворіють цією самою хворобою, що й цар Антіох – «гордінею серця», бо гарні звичаї миру й шани топчуть, вбивають людей, використовуючи зброю.

Начальник місіїв, Аполоній, ввійшовши у місто Єрусалим, дочекався суботи, святого дня юдеїв, певний, що вони не будуть того дня брати зброю в руки, погубив багато людей у місті. «Храм же наповнили пога-

ни розпустою та пияцтвом; вони веселилися з повіями, в святім подвір'ї зближалися з жінками і впроваджували туди негожі речі» (2 Мак 6,4). А людей приводили силою щомісяця в день уродин царя, щоб їли заборонене жертвенне м'ясо. Силувано Єлеазара, видатного книжника, їсти заборонену свинину, відкривавши йому уста, але той плював на м'ясо і такий приклад давав іншим. Йому було 90 років і він не бажав, навіть коштом життя, порушувати закон й давати погане свідчення своїм країнам. Пішов на місце тортур, «лишивши своєю смертю не тільки для молоді, але й для багатьох інших з народу приклад відваги та пам'ятку чесноти» (2Мак 7,31).

Ще строгіші муки й катування після доброго прикладу старця прийняли сім братів Макавейських зі своєю матір'ю. Глибоко задумаймося над тим, що ці хлопці не хотіли їсти забороненої свинини, а перед очима у них розпалили вогонь й вони бачили розпечені до червоного ґрати,

на котрих мали незадовго померати. А їхня мати, яка була при них, заохочувала, щоб дотримувалися закону, не їли м'яса, а радше прийняли смерть. Коли залишився наймолодший син, а всіх було вже закатовано, мати промовила: «Сину мій, змилуйся надо мною... Не бійся цього ката, а гідний своїх братів, прийми смерть, щоб я могла тебе в Божому милосерді знову мати разом з братами» (2Мак 7:27;29).

Ось, яке чудове виховання матері! Ось, як вона дорожила своїми дітьми, виховуючи їх в Божому законі! Чи знайдемо ми у наш час таку матір, яка б так мужньо підтримувала своїх синів, щоб вони не порушували Господнього закону, а радше прийняли смерть? Дуже сумніваюся у цьому, бо теперішні матері часто самі намовляють дітей, щоб порушували закон Бога за дядя якоїсь, на їхній погляд, матеріальної або фізичної вигоди. Мати Соломонія навчила своїх дітей зберігати Господній закон до тієї міри, що їм краще померти, аніж

порушити Заповідь Бога. Стійкі у своїх праведних переконаннях діти радо віддавали своє життя, бо знали, що їх чекає вічна нагорода у небі. Сім синів – сім діамантових душ, піднесли у небо, отримуючи вічне щастя та невимовну радість з розкошами, прощаючись із своїм молодим та юним життям, а за ними це вчинила їхня мати.

Звертаюся сьогодні до наших батьків і матерів, до дітей, юнаків та дівчат, до тих, хто досягнув зрілого віку й готується вступити у подружній стан; прошу наших священників, ченців та черниць, наших семінаристів – дорожити праведністю життя, дорожити Божим Законом, плекати чесноти вірності Богові в усьому. Закликаю всіх практикувати щирі молитви, дотримуватися приписів святого посту, часто сповідатися й причащатися, дотримуватися цнотливості, вірності у подружньому стані, слухатися своїх батьків та старших.

А усіх, хто відповідає за виховання підростаючого

покоління, особливо благаю батьків, щоб сердечно просили Бога, щоб давав сили й дару, розуму та мужності, терпеливості і бажання виховати у добрій вірі ваших синів та дочок, священників, ченців та черниць, осіб, які вступатимуть у подружній стан. Навчайте зберігати Божі установи, самі будьте добрим прикладом вашим дітям та підлітчим, бо кінець життя приходить несподівано, а за ним й відповідальність за поручене діло.

Скеруймо сьогодні наші очі на святих Макавейських мучеників, на їхню побожну й мужню матір, на твердого у вірі Єлеазара та просимо їх, щоб виблагали для нашого народу духа вірності Богові, єдності, шани, любові, поваги між собою. Українські матері, виходіть на щоденний подвиг християнського життя, майте алмазний характер у служінні Всевишньому Богу та у благочестивому вихованні ваших дітей! Святі мученики Макавейські, моліться до Господа, щоб були спасенні наші душі!

+ Ігор (Возняк),
св. Юр, 14.08.2008 р.

XIV

МОЛИТВА НА УСПІННЯ МАТЕРІ БОЖОЇ

**Всемогутній, вічний Боже,
Ти взяв до небесної слави душу
й тіло Непорочної Діви Марії,
Матері Твого Сина; вчини,
просимо, щоб ми завжди дбали
про духовні блага та заслужили
на участь у Її славі. Через Господа
нашого Ісуса Христа, Сина Твого,
котрий з Тобою живе і царює
в єдності Святого Духа, Бог,
на віки вічні. Амінь.**

Подано за: «Місіонар»

ПАМ'ЯТІ ОТЦЯ БРОНІСЛАВА МІРЕЦЬКОГО

*В трудних часах посвятив себе,
не залишив нас і залишився з нами назавжди*

У сімнадцять років Броніслав добровольцем пішов на війну з більшовицькою Росією. 17 серпня 1920 року в битві під Задвір'ям біля Львова був поранений і потрапив до радянського полону. Згодом він з Божою допомогою втік з табору для військовополонених під Києвом і щасливо дістався до рідного дому в Переворську...

Вперше я дізнався про священника Броніслава Мірецького від настоятеля костелу Святого Олександра в Києві вже покійного отця Яна Крапана в 1991 році. Тоді я тільки розпочав свої студії на факультеті журналістики Київського університету ім. Тараса Шевченка. На першому кур-

сі я мав написати курсову роботу з «Основ журналістики», проте я запропонував замість неї написати сценарій фільму «Храм відкрито для всіх» про відродження костелу.

В Університеті погодилися з моїм планом. І ми разом з оператором Володимиром Пушкарьовим, тоді маючи лише 16-мм аматорську кінокамеру та касетні магнітофони, як волонтери взялися до створення фільму. Не знаючи мого прізвища ксьондз Крапан, котрий нам всіляко тоді допомагав, сказав, що я чимось схожий на покійного отця Броніслава Мірецького, якого він добре знав і з яким вони разом служили Всевишньому у непростий для Церкви радянський час. Коли я йому розказав, що я теж Мірецький, то він наголосив, що у своєму подальшому житті я маю брати приклад зі священника Броніслава Мірецького.

Фільм, а також телерепортаж про святкування католицької паски 1992 році у Києві, ми відзняли. Нинішній народний депутат України Микола Княжицький допоміг мені тоді показати цей телесюжет на Першому каналі Українського телебачення. А ще прелат Римо-Католицької Церкви, один із поборників українізації католицизму в Україні, організатор україномовної католицької громади Києва Ян Крапан, котрий підтримував тісні стосунки з Українською Греко-Католицькою Церквою та допомагав її легалізації, благословив мене ходити до Української Греко-Католицької Церкви...

Броніслав Мірецький народився 3 вересня 1903 року у Переворську. Науку в гімназії в Ниску він розпочав у 1918 році, але через війну здав екзамени лише в 1926 році. Після вже другої військової служби в 1927 році поступив у семінарію у Львові. Одночасно був студентом богословського

відділу університету Яна Казимира у Львові, який закінчив 1933 року, захистивши магістерську працю «Право власності у світлі енцикліки». В листопаді 1933 року у Львові відбулися його священницькі свячення. У 1933–1935 роках був приходським вікарієм у Жидачеві, а пізніше адміністратором парафії у Новому Селі Збаразького повіту (тепер Підволочиського району Тернопільської області).

Під час німецької окупації співпрацював з львівським підпіллям і Армією Крайовою. У 1944 році він був засуджений на смерть. Але з Божою допомогою залишився живим, хату, в якій він мешкав спалили, а сам він сховався у льосі, затопленому водою. Цієї ночі отець Броніслав геть посив.

Наприкінці 1944 року львівський латинський архієпископ Євгеніуш Базяк призначив його парохом парафії в Підволочиську. Радянська влада перешкоджала душпастирській діяльності Броніслава Мірецького. Як пише в статті «Вплив органів державної влади на мінімізацію діючої парафіяльної мережі Римо-Католицької Церкви у західних областях України у 1944–1964 роках» історик Ярослав Стоцький:

«РКЦ ніколи не залишалася поза увагою комуністичної влади, НКДБ і московського православ'я, тому що, керована Ватиканом, вона завжди прагнула розширювати свою географію і впливи... У другій половині 1957 р. обласний уповноважений Ради в справах релігійних культур виявив, що отець Броніслав Мірецький – настоятель парафії Підволочиська і Галушчинців, крім богослужіння у їх костелах, проводить "незаконні" богослужіння у костелі в селі Полупанівка Скалатського району, у каплиці сіл Старий Скалат Скалатського району і у каплиці Дорофіївки Підволочиського району. Уповноважений

прийняв рішення про зняття із реєстрації отця Броніслава Мірецького, що й було зроблено 11 лютого 1958 року». Броніслава Мірецького на 15 років було позбавлено права проводити душпастирську діяльність. У 1965 році – до 50-річчя жовтневого перевороту, більшовицька влада просто підірвала костел Святої Софії в центрі Підволочиська.

Але це не завадило йому продовжувати священницьку діяльність. Конспіруючись він проводив богослужіння на теренах Львівської архієпископії, а також на Поділлі у Кам'янці-Подільському, Хмельницькому, Деражні, Летичеві, Маниківцях, Полонному, Голозубинцях. Опікувався також капличкою в Києві на Святошині і дбав про те, щоб вона зберігалася. Відвідував він спільноти католиків на Буковині, в Казахстані, Криму і у Москві. Допомагав отцю і українцям – греко-католикам, котрі були позбавлені душпастирської опіки. Виконував він треби і в східному обряді.

«Багато разів його затримували і брали свідчення працівники МВД і КГБ. Погрожували йому вигнанням і навіть смертю – згадувала його сестра Марія. — Ховався у відданих йому людей, відправляв Служби

Божі, сповідав, хрестив дітей і благословляв шлюби. Не дивився на труднощі, працював як душпастир. Їздив по селах і містечках, годинами прислужуючи біля 15 парафій, їздив вдень і вночі кінсьми возом, і на саянх».

Коли радянська влада все ж дозволила йому офіційно служити в Галушчинцях, то він був єдиним душпастирем на цілу Тернопільську область, мав під опікою парафії у Кременці та Борщові.

«Золотий душпастирський ювілей Броніслава Мірецького проходить у Галушчинцях 8 вересня 1983 року, – розповідає голова Товариства польської культури ім. ксьондза Броніслава Мірецького з Підволочиська на Тернопільщині пані Марія Крих, – ця урочиста Служба Божа згуртувала тисячі вірних з багатьох місцевостей, в яких він працював. Папа Іван Павло II з цієї нагоди прислав йому телеграму, запевнюючи його у своїй духовній участі в тій урочистості».

Отець-канонік Броніслав Мірецький помер у Галушчинцях 13 серпня 1986 року. Останню Службу Божу відправив два дні перед тим у Хмельницькому. На похороні 16 серпня, крім тисячі вірних, було 25 священників. Під час проповіді отець Ян Ольшанський, майбутній єпископ Кам'янецької дієцезії, сказав: «Життя отця Броніслава – це життя священника, мученика-жебрака, а водночас місіонера. Протягом багатьох років, тримаючись Підволочиська, був підданий гонінням з боку влади. Мешкав у сирій хаті, у якій колись тримали сіль, де відправляв молебні, користуючись близькістю базару, адже з огляду на постійний натовп людей, який там проходив, за ним важче було наглядати».

На могильній плиті отця Броніслава Мірецького знаходиться напис: «У важкі часи присвятив себе, не покинув нас і залишився з нами назавжди».

Для «ХГ»
Дмитро Мірецький,
Есслінген-на-Неккарі

ЯКЩО ТИ РОЗМОВЛЯЄШ РОСІЙСЬКОЮ – ПІДТРИМУЄШ ЦИМ ВОРОГА

Після звільнення з кремлівського полону Олег Сенцов живе таким активним життям, наче хоче надолужити п'ять з половиною років тюремної ізоляції, що спіткала його у 2014–2019-му. Хоча чому «наче»? Так воно і є. Ми зустрічаємося в п'єцерії на Печерську. Режисер, письменник і громадський діяч трохи спізнився, але в доброму гуморі: щойно стало відомо, що Мінкульт виділив на його фільм «Носоріг» 25 мільйонів із державного бюджету. Ще майже стільки ж, каже Олег, дає Європа. За його словами, він не любить олігархічні ЗМІ, підтримує незалежні медіа, і тому після тривалої перерви погодився дати інтерв'ю саме «Новинарні».

► **Які джерела ваших доходів? Чи можна в Україні письменнику вижити за рахунок гонорарів?**

О. Сенцов: Можна. Коли я вийшов [із російського ув'язнення], то квартиру в Голосіївському районі мені подарував Фонд Пінчука на прохання Зеленського – це відома історія. Було ще 24 моряки, всім роздали квартири. Але закидають це тільки мені (сміється). Вважаю це адекватною підтримкою від держави за кошти олігархів, схема була нормальна. Також я отримав певну суму за різні присуджені премії, призи... Всі ці кошти теж віддали. Отримав гонорар за «Номери» (фільм, який я знімав з Ахтемом Сейтаблаєвим) та гонорар за дві книжки, які вийшли, коли я був у в'язниці. Наразі я видав ще дві книги: «Маркетер» та роман «Другу також варто придбати». Зараз ми готуємо до видання двотомник: у ньому будуть щоденники голодування і тюремні оповідання.

Збірник оповідань «Жизня» вийшов на п'яти мовах, і суми певні від цих виданих перекладів теж періодично заходять. Можу сказати, що гонорари з видавництва книг – це мій основний та єдиний зараз дохід. Я можу за нього протримати себе та свою родину. В мене не надто великі витрати, веду досить скромний спосіб життя. Мені вистачає. Але пам'ятаю і про те, що «Видавництво Старого Лева» мені надало досить гарні умови співпраці, й поки що мої книги досить добре продаються.

► **Ви почали говорити українською. Спочатку, коли вас звільнили, було достатньо критики...**

О. Сенцов: Про те, що Сенцов не вивчив української мови

за п'ять років у тюрмі? (сміється)

► **...що «нам підсовують рускоязычного патріота», «троянський кінь» і все таке.**

О. Сенцов: Треба розуміти, що навіть у в'язниці нам не передавали, скажімо, листівки, які були підписані українською. Це було заборонено. Там не було умов вчити українську. Англійську – так.

► **Що було причиною цього вибору мови? Так вимагає амплуа героя, за якого боролася вся Україна, і протокольні речі? Чи відбулося усвідомлення ідентичності й розуміння важливості ролі української мови для держави, незалежності?**

О. Сенцов: Бо зараз мова – це маркер. Багато моїх російськомовних друзів, у тому числі тих, які вийшли з тимчасово окупованого Криму, переходять на українську, бо це маркер. Якщо ти говориш українською – отже, ти за Україну. Це важливо. Державна мова – це те, що має об'єднувати нашу націю. Мова, державні атрибути, напрямок на поступову розбудову європейської держави та вихід з пострадянського простору. Бо якби в нас були нормальні стосунки з Росією – не було б війни. Гібридна війна триває через мову теж. Вони це використовують. І коли ти переходиш на українську – це як захист державності.

► **Чи брали ви уроки української?**

О. Сенцов: Я розумів [українську] добре завжди, але ніколи не спілкувався. Мій перший виступ був у Давосі [на «українському сніданку» на полях Всесвітнього економічного форуму 23 січня 2020 року – «Н»]. Читаю

українською новини, пишу українською, почав потроху вести фейсбук українською.

► **Як, на вашу думку, витримати баланс між боротьбою за демократію всередині держави з урахуванням зовнішньої загрози з боку РФ? Ми бачимо, що здобуття свободи у 2014 році обернулося політичною турбулентністю і втратою Криму й Донбасу...**

О. Сенцов: Це окремі речі, хоч вони й впливають одне на одного. Є зовнішня агресія Росії, яка виявилася в окупації Криму та Донбасу, і є проросійські сили всередині країни. Це одна сторона. Інша – стара система, яку ми успадкували ще з часів президентства Кравчука, Кучми, Януковича. Вона нікуди не зникла. Це наша deer state – корумпована, пострадянська, з дуже глибоким корінням. Це наша інша проблема. Боротися з цим треба. Якщо не переможемо – України не буде.

Головна проблема одна – немає верховенства права. Поки в Україні не буде зроблено незалежного, чесного та справедливого суду – не буде нічого. Це як будувати будинок на болоті. Фундамент – це верховенство права, з цього починається держава.

Зовнішнє – це теж проблема, бо ми воюємо з Путіним. Я завжди це казав: нам із ним потрібно боротися, а не домовлятися. З ним неможливо домовитися, ця людина має собі за ціль знищити Україну, а нас зробити рабами. Боротьбу треба вести, поки не віддадуть нам окуповані території. За часів Порошенка вона велася, але не думаю, що все робилося так, як треба. За часів Зеленського вона припини-

лася, ми хочемо якогось примирення, і це грає на руку самого ворога...

► **Кримські події 2014-го. Яку саме діяльність ви вели у Криму навесні 2014-го? Який це був опір? Чому запитуємо, бо Жемчугов, Сизонович, військові ССО – після їх звільнення з полону ОРДЛО виявилася, що вони вели реальну партизанську, підірвну діяльність на окупованій території, і ця діяльність була значно серйознішою, ніж про них говорили під час їхнього перебування за ґратами.**

О. Сенцов: Те, за що мене за судили, не мало за собою об'єктивного підґрунтя, але вони розуміли, що я ворог і ніс їм велику шкоду. Вони почали під мене рити та змінювали показання, щоб зробити мене головою тієї так званої «терористичної групи». Це була одна історія, вона не мала відношення до правди.

До Криму я приїхав одразу з Майдану. 28 лютого вийшов із Києва, 1 березня прибув на півострів і почав проводити якусь роботу. Я навіть контакт із кримським майданом, почав промацувати ґрунт: хто за нас, хто проти. Ситуація почала дуже швидко розвиватися. Я комунікував з усіма, хто за Україну: починаючи з антифашистів, радикалів, ультрасів і закінчуючи військовими й журналістами, з Меджілісом і кримськими татарами. Ми робили все для спротиву. Спочатку це були акції якісь – вшанування пам'яті Шевченка, автопробіг тощо. Потім, коли ми зрозуміли, що це не працює, відбувся фейковий референдум, затримали людей. Черниш уже зник, заарештували Льошу

Гриценка, дівчат з «Автомайдану», Реуцький пропав. Тоді ми зрозуміли, що треба робити якесь підпілля – спілкуватися з усіма, хто може та хоче це робити. В тому числі з групою Афанасьєва. Я попередив, що ми не будемо робити речі, пов'язані з кровопролиттям.

Згодом Чернія затримали, він вказав на своїх друзів (яких намагався долучити до підривів – «Н»), але вони виявилися із [проросійської] «самооборони», їх відпустили. Давай шукати інших, затримали Гену [Афанасьєва], він «здав» мене та Кольченка.

Я знав, що нас шукають. Всіх, кого міг попередити – попередив, Сергацкову в тому числі. Коли я відправив їй смску про те, що мене затримали, вона була готова до цього. Я не шпигун і не диверсант, я людина, яка може чинити спротив, але бути більш у темряві та неофіційно. Мені це вдавалося.

Коли мене затримали, після прямих показань Афанасьєва, вони аж тоді зрозуміли, кого затримали. Але я нічого не розповідав. Почали мене до тієї справи [про підпал російських установ – «Н»] підштовхувати, але я нікого не здавав та нічого не підтверджував.

► **Ви відвідуєте район ООС, хоча й не любите це афішувати. Допомогали армії матеріально. Як до вашої присутності ставляться військові? Чому вас тягне на фронт, і чи тягне насправді?**

О. Сенцов: З одного боку, це зайвий піар. Але я дуже вдячний хлопцям, бо поки я «відпочивав» у в'язниці – вони працювали, і зараз працюють. Ставляться до моїх візитів нормально.

Продовження на 7 стор. ▼

ЯКЩО ТИ РОЗМОВЛЯЄШ РОСІЙСЬКОЮ – ПІДТРИМУЄШ ЦИМ ВОРОГА

▼ Продовження. Початок на 6 стор.

Уявіть: сидиш-сидиш в окопі – і опа! – Сенцов іде. Відвідує розвідувальні підрозділи, антіснайперські. Знаю, що ці люди працюють – роблять «мінус». Все.

► **Що ви для себе привозите з цих поїздок?**

О. Сенцов: Що в нас є класні люди, які нас захищають.

► **У грудні ви стали на облік у військкоматі в Києві. Так мало хто робить, коли міняє місце**

проживання. Президент не робив, наприклад. Після того армія якось нагадувала вам про себе – скажімо, навчаннями тероборони чи резервістів?..

О. Сенцов: Так, вони (у військкоматі) згадували. Але якщо щось таке почнеться – я сам поїду на самий передок, я не буду в теробороні. Маю вже чимало людей на фронті з різних

підрозділів, які візьмуть мене під своє крило.

► **Вода в Крим і загроза російського вторгнення з півдня, про які зараз говорять. Ваша оцінка цієї загрози?**

О. Сенцов: У Росії завжди були плани окупації Криму. У 2014 році Путін обрав один із них. Щодо реалізації інших планів – питання відкрите. Я вважаю, що зараз він не піде на це. Бо це по-

гано вплине на нього. Зараз Путін відпрацьовує план політичного, гібридного захоплення України. А для протидії військовим планам у нас є Генштаб.

► **Чи залишилися у вас друзі в Криму? Чи виходили ви на контакт із ними після звільнення з полону?**

О. Сенцов: Виходив. Там залишилося кілька друзів, які не змогли вийти [з Криму

на підконтрольну Україні територію] через сімейні обставини: дитина маленька, жінка проти... Але усвідомлюю ризики цього спілкування. Чимало друзів виїхали. А хто не виїхав – Мордор поглинув.

**Підготували
Дмитро Лиховій,
Людмила Кліщук.
Світлана
Олена Максименко.
Текст скорочено**

ЛІТУРГІЯ ТА ЇЇ ЗАГАЛЬНЕ ПОНЯТТЯ

(Реферат, ч. 5)

Микола Молчан, «Темна вечеря», фрагмент

СЛУЖІННЯ ІВАНА ЗОЛОТОУСТОГО І ВАСИЛЯ ВЕЛИКОГО

ПРОСКОМІДІЯ (з Літургії Василя Великого)

Перед трапезою прощення (проскомидійником) творять три поклони і мовлять: Боже, милостивий будь мені, грішному. Відкупив Ти нас від прокляття закону чесною Твоею кров'ю; давши себе на хресті прибити і копієм проколоти, безсмертя вилляв Ти людям. Спасе наш, слава Тобі.

Диякон: Благослови, владико.

Священник: Благословен Бог наш завжди, нині і повсякчас, і на віки віків.

Диякон: Амінь.

ВИРІЗУВАННЯ АГНЦЯ ТА ЧАСТИЦЬ

Священник робить печаті просфори знак хреста копієм тричі: На спомин Господа і Бога і Спаси нашого Ісуса Христа. Пробиває копіє у правий бік печаті та, викраюючи агнець, мовить: Як овеча на заколенні ведено його. Проколюючи з лівої сторони, каже: Як агнець непорочний перед тим, що стриже його, безголосий, так і він не відкриває уст своїх. У горішній бік печаті: У смиренні його суд над ним відбувся. А в долішній бік: А рід його хто оповість.

Диякон говорить при кожнім різанні: Господу помолімся. Потім говорить: Візьми, владико. Священник, викраюючи агнця, підносить його і мовить: Бо візьметься від землі життя його.

При словах диякона: Жертвуй, владико, священник ріже агнець навхрест і мовить: Жертвується Агнець Божий, що бере гріх світу, за життя світу і спасення.

Коли диякон мовить: Проколи, владико, священник, проколюючи агнець у правий бік, каже: Один із воїнів копієм ребра його проколов, і зараз вийшла кров і вода. І той, хто видів, засвідчив, і правдиве є свідчення його.

Диякон, узявши вино й воду, говорить до священника: Благослови, владико, святе з'єднання. І, прийнявши благословення над ними, вливає їх до чаші.

Священник бере другу просфору і мовить: На честь і пам'ять преблагословенної Владичиці нашої Богородиці і приснодіви Марії; її молитвами прийми, Господи, жертву цю в пренебесний твій жертвник.

Викраюючи частину, кладе її праворуч агнця і мовить: Предстала цариця праворуч Тебе, в ризи позолоченій одягнена, преокрашена.

Узявши третю просфору, викраює частини і укладає їх у три ряди, згори вниз, кажучи: Чесних небесних сил безплотних. Чесного, славного пророка, предтечі і хрестителя Івана, і всіх святих пророків. Святих славних і всехвальних апостолів Петра й Павла, і всіх інших святих апостолів. Святих отців наших, святителів: Василя Великого, Григорія Богослова і Івана Золотоустого, Атанасія й Кирила, Миколая, що в Мирах, Кирила й Методія, учителів слов'янських, святого свя-

щенномученика Йосафата, і всіх святих святителів. Святого апостола, первомученика й архидиякона Стефана, святих великих мучеників: Димитрія, Юрія, Теодора Тирона, і всіх святих мучеників і мучениць. Преподобних і богоносних отців наших: Антонія, Євтимія, Сави, Онуфрія, і всіх преподобних отців і матерів. Святих і чудотворців, безсребреників: Косми й Дам'яна, Кира й Івана, Пантелеймона і Єрмолая, і всіх святих безсребреників. Святих і праведних богоотців Йоакима й Анни. Святого (ім'я, якого храм і якого день), і всіх святих; їх молитвами посіти нас, Боже.

Бере четверту просфору і мовить: Пом'яни, Владико чоловіколюбче, святішого вселенського архієрея (ім'я), папу Римського, і блаженнішого патріярха нашого (ім'я), і преосвященнішого архієпископа й митрополита нашого Кир (ім'я), боголюбивого єпископа нашого Кир (ім'я), і все єпископство православних, чесне пресвітерство, у Христі дияконство, і весь священничий чин, (якщо в монастирі: всечеснішого отця нашого, архимандрита (ім'я), протоігумена (ім'я), і ігумена (ім'я)), братію і співслужителів наших, священників і дияконів, і всю братію нашу, що їх Ти з великої Твоеї милости призвав до спільноти Твоеї, всеблагий Владико.

Згадуючи живих, священник кладе частинку за кожного, і на кожне ім'я мовить: Пом'яни, Господи, (ім'я).

Бере п'яту, просфору і поминає померлих: За блаженну пам'ять і відпущення гріхів блаженним ктиторами, святого храму цього (якщо в обителі: святої обителі цієї). Також поминає інших померлих поіменно: Пом'яни, Господи, душу усопшого раба твого (усопшої раби Твоеї) (ім'я). І всіх у надії воскресення, життя вічного і Твоеї спільноти усопших православних отців і братів наших, чоловіколюбче Господи.

Священник кладе частинку і за себе: Пом'яни, Господи, по багатьом щедротам твоїм і мою недостойність, і прости мені всяку провину, вольну і невольну. (Далі буде)

**Подано за: osvita.ua;
графіка – «ДивенСвіт»**

МАРТА КОЛОМИЄЦЬ – ПРОЩАННЯ

Вістка про відхід у вічність Марти Коломиєць буквально приголомшила всіх, хто її знав. Її життєрадісність та енергія просто несумісні з поняттям «смерть», а її добрих задумів і планів вистачило б на кілька життів. Тому сумно й боляче прощатися з людиною, з якою ми мали намір пройти ще чимало доріг у нашому спільному паломництві на цій землі.

Її життєві ролі були багатогранними, але для нас – спільноти Українського католицького університету – вона була передусім Посестрою, найближчою Подругою. Це вона допомагала своєму доброму другу, тоді ще мирянину Борисові Гудзяку виношувати ідею відновлення Львівської богословської академії, а згодом і Українського католицького університету. Це вона ненав'язливо, але відчутно підтримувала кожного з нас своєю доброю порадою чи конкретним ділом. І до чого ж гірко, що вона не дочекалась від нас тих шанобливих відзнак і подячних ювілейних грамот, що їх дарують традиційно до 60-ліття і далі.

Марта Коломиєць віддавна належала до Комітету «Приятелів УКУ» в США й Україні, які повсякчас допомагали збирати кошти на наш Університет, що є приватним закладом і функціонує головню за рахунок добродійних пожертв. Певний час вона працювала директоркою з програм і комунікацій Української

католицької освітньої фундації у США, але й після того, як вона повернулася в Україну, її добре слово про УКУ служило «гарантією якості», яка продовжувала приносити важливі для нас плоди.

Народжена в США в українській патріотичній родині Люби й Анатолія Коломиєць, п. Марта мріяла про те, щоб якимось чином прислужитися отій далекій землі своїх батьків. І ця мрія почала здійснюватися відразу, коли 1987 року вона, на той час молода американська журналістка, приїхала в Україну й вийшла на коло українських борців Руху опору. За підказкою Зеновія Красівського вона записала відео-інтерв'ю з недавно звільненими В'ячеславом Чорноволом і Михайлом Горинем. І хоч це відео згодом було в неї конфісковане, доля склалася так, що його показали по радянському телебаченню як доказ «шпигунської» діяльності, проте насправді воно принесло згаданим борцям славу і визнання.

З тих пір Україна була в епіцентрі її надій і три-

вог. Спершу вона працювала журналісткою видання Ukrainian Weekly (1991–1998), журналісткою і співробітницею низки програм з освіти, реформ місцевого самоврядування, розвитку громадянського суспільства. А коли бути лише журналісткою стало для неї «затишно», Марта Коломиєць працювала і головою правління Українського жіночого фонду, і в Українській організації з допомоги дітям (UCARE), і директоркою Програми імені Фулбрайта в Україні.

Коротко, але вдячно згадаємо, що була вона волонтеркою помаранчевого Майдану, надавала всіляку підтримку майданівцям, а також активно підтримувала Революцію Гідності.

Разом зі своїм чоловіком, істориком і телередактором Данилом Яневським, Марта Коломиєць була продюсеркою документально-хронікального фільму «Патріарх Йосиф Сліпий». І це стало даниною її вдячності Українській Греко-Католицькій Церкві, яка була і є духовною опорою української ді-

аспори за океаном. Згодом Марта Коломиєць визнає, що Патріарх Йосиф неначе сформулював і її власне життєве кредо: «Зло довго не може існувати, добро завжди перемає».

Подружжя пп. Марти й Данила було частим гостем УКУ й горнулося до нашої спільноти в її святкові чи буденні дні. Тепер настає наша черга обняти Вас, пане Даниле, і з'єднатися з Вами у Вашому горі. Хай Бог допоможе Вам відчути, як багато людей поділяють із Вами Ваш біль! Всі ми тепер молимося за упокій душі р. Б. Марти і віримо, що добрий Господь огорне цією молитвою і душу покійної, так раптово вирвану з кола земного життя, і зболену Вашу душу.

Ми твердо віримо, що ко-

жен добрий вчинок покійної, кожне зерно любові, так щедро сіяне нею довкола себе, – все це записано в Книзі життя і відомо Богові. Отож хай Господь бачить передусім добрі вчинки нашої дорогої п. Марти, хай «згадає часи, коли душа її трепетала у божественному зачудуванні» і винагородить її на небі. Йй, що так любила українську пісню, хай звучить тепер «несказанна пісня херувимів».

Горнемося до Вас, пане Даниле, до Вас, пані Любо, і до всієї Вашої родини в Америці, складаємо всім вам наші найщиріші співчуття – і хай буде нашій незабутній Подрузі земля пухом, небо – місцем спочинку й винагороди, а серед людей – вічна пам'ять!

о. Богдан Прах, ректор УКУ

ХТ

УПОКОЇЛАСЬ В БОЗІ ІРИНА БОБИН

З великим смутком повідомляємо, що сьогодні, дня 11.08.2020 р.Б., на 70-ому році життя, увійшла у вічність блаж. пам'яті велика патріотка України, подруга Ірка Бобин.

Вона була довголітнім членом Крайової Управи СУМ у Німеччині, головою товариства «Україна», провідним і активним членом Української громади міста Мюнхен, великий симпатик і добродій Українських громадських організацій у Німеччині та вірною парафіянкою місцевої парафії

«Покрова Пресвятої Богородиці» м. Мюнхен.

Крайова Управа СУМ у Німеччині та усе її членство висловлює родині та близьким свої найщиріші співчуття. *Упокой, Господи, душу спочилої раби Твоєї Ірини, у місті світлім, у місті квітучім, у місті спокою, де нема ні недо-*

ги, ні журби, ні зітхання, і зі святими Твоїми, де сяє світло лиця Твого, всели, і прости їй всі провини її вільні і невільні, і створи їй вічну пам'ять! (А.Ф.)

Похорон покійної відбувся в п'ятницю 14.08. 2020 на новій частині «Waldfriedhof».

Царство небесне і вічна, світла Їй пам'ять!

ХРИСТІЯНСЬКИЙ ГОЛОС

CHRISTLICHE STIMME
Ukrainische Kirchenzeitung
Schönbergstrasse 9
D-81679 München

Inhaber, Herausgeber und Verleger: Apostolische Exarchie
für katholische Ukrainer in Deutschland und Skandinavien

D-81629 Postfach 86 02 69 Druck: Kolo UA-82100
Drohobytsch Tel. +380 3244 29060

Погляди авторів не завжди відповідають поглядам редакції. Редакція в потрібі скорочує і мовно виправляє надіслані статті.
Газета виходить двічі на місяць.

Chefredakteur: Roman Kryk
Stellvertretender Redakteur: Bohdan Pidlisetsky
Telefon: +49 (0) 89 997 28 38 11
Telefax: +49 (0) 89 997 28 38 4
christl.stimme@t-online.de;
ukrainische-kirche@t-online.de;
www.ukrainische-kirche.de

Річну передплату (Unkostenbeitrag)
46,- Euro переказати на conto: Apostolische Exarchie
LIGA-Bank München
Konto-Nr.: 40 21 03 257
BLZ 750 903 00
IBAN: DE 64 7509 0300 0402 1032 57
BIC: GENODEF1M05